

	Fokozat	Név	Hálózati szemé-lyek száma	Folyamatban levő egyéni és csoportos felderítő nyomozás*	Folyamatban levő egyéni és csoportos ellen-őrző nyomo-zás**	Megjegy-zések
73.	Főhadnagy	Vultur Vasile	13	24	7	„ ”
74.	Őrnagy	Keresztes Dezső	6	2	2	Járási hiva-talvezető, Székely-udvarhely
Összesen			489	428	77	

* Eredetiben Acțiuni informative individuale și de grup.

** Eredetiben Acțiuni de verificări individuale și de grup.

*** Moszkovits Károlyt a hatvanas-hetvenes években távolították el a BM-től; 1989 óta ügyvédi irodát működtet Marosvásárhelyen.

**** Tiberiu Bătagă, a MAT pártbizottság titkárának fia. 1990-ben tábournoki rangban nyudíjazták. Lipcsey: *Magyar-román kapcsolatok 1956-1958*, i. m. 22. p. Valer nevű testvéréről, aki 1958-ban hadnagyi rangban szolgált, nincs információnk.

ACNSAS, fond Documentar, dosar 81, vol. 11, 39-41. f. Géppel írt román nyelvű kimutatás magyar fordítása.

96.

Állambiztonsági jelentés a Bibó László és Veress Károly teológushallgatók elleni nyomozásról

Kolozsvár, 1958 február

BM Kolozs tartományi Igazgatósága

Szigorúan titkos

Javaslatok a Bibó Lászlóra és Veress Károlyra vonatkozó ellenőrző dosszié megnyitására.

1. Azonosítási adatok

2. Bibó László: 1939. február 21-én született a Sztálin tartományi Apácán, Mátyás és Margit fia, magyar nemzetiségű román állampolgár, társadalmi származása középparaszt, társadalmi helyzete: vagyontalan, alapfoglalkozása hivatalnok, jelenleg a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet magyar evangélikus szakán egyetemi hallgató. A múltban politikailag semleges volt, jelenleg IMSZ-tag. Katonai szolgálatot nem teljesített, jelenlegi lakcíme: Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 1.

3. Veress Károly: 1935. szeptember 1-jén született a Sztálin tartományi Krizbán, Árpád és Sára fia, magyar nemzetiségű román állampolgár, társadalmi származása középparaszt, társadalmi helyzete: vagyontalan, alapfoglalkozása hivatalnok, jelenleg a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet magyar evangélikus szakán egyetemi hallgató. Katonai szolgálatot már teljesített, családi állapota: nőtlen, jelenlegi lakcíme: Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 1.

4. Az iratcsomó rövid tartalma:

A dosszié megnyitásának indoklása.

A rendelkezésünkre álló adatokból kitűnik, hogy a fent megnevezettek aktív szerepet vállaltak az 1956. novemberében Mózes Árpád²⁷ által kezdeményezett ellenséges tevékenységben, amit a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet hallgatói folytattak. Ugyanakkor az adatokból az is kitűnik, hogy a fent megnevezetteknek tudomása volt egy Sztálin tartományi ellenforradalmi szervezetről, amelynek szálai a feltételezések szerint Kolozsváron is megtalálhatóak, és amelynek ők is tagjai²⁸.

Mit kell megállapítania az ellenőrzésnek. A fenti állításokkal kapcsolatban az ellenőrzési műveleteknek a következőket kell megállapítaniuk:

1. Bibó László és Veress Károly szerepét és tevékenységét a Mózes Árpád által szervezett ellenséges tevékenységben.

2. Tagjai-e a Sztálin tartományi ellenforradalmi szervezetnek?

3. Kik a tagjai ennek a szervezetnek, és hogy a megnevezettek milyen szerepet játszottak és milyen tevékenységet fejtettek ki e szervezetben?

4. Létezik-e ehhez hasonló szervezet Kolozs Tartományban, ha igen, kik rakták le az alapjait és kik a tagjai?

5. Milyen ellenséges tevékenységet fejtettek ki a fent megnevezettek országunk demokratikus rendje ellen?

Nyilvántartási kategóriák. A fent nevezettek a Magyar Lutheránus-Evangélikus felekezeten belüli ellenséges elemek kategóriájába tartoznak.

Javaslatok. A birtokunkban levő információk ellenőrzése, bizonyítása vagy cáfolása végett javasoljuk egy ellenőrző dosszié megnyitását Bibó László és Veress Károly ellen.

Az ellenőrzés időtartama: 1958. február 18.–1958. március 18.

A IV. Alosztály főnöke

Páll Ferenc hadnagy

Operatív tiszt

Ioan Onac hadnagy

Az Ügyosztály vezetője

Martin Iacob alezredes

ACNSAS, fond Informativ, dosar 5336, vol. 1, 1-2. f. Géppel írt román nyelvű jelentés magyar fordítása.

27 Mózes Árpád (1931-). A kolozsvári Protestáns Teológián 1956-ban lett segédlelkész, de a magyar forradalmat követő megtorlás során 1959-ben 18 évi kényszermunkára ítélték. 1964-ben szabadult, és Nagykárolyban, majd később Aradon teljesített lelkészi szolgálatot. 1992–2004 között a Romániai Magyar Evangélikus Egyház püspöke volt.

28 Bibót és Veress a Brassó központú EMISZ illegális szervezetben való részvételük miatt ítélték el 1959-ben.